

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-01-14

HSN 1511-1396

Handläggare:
Peder Eskesen

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-02-23, P 17

Yttrande över remissen - Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning (Ds 2015:58)

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning (Ds 2015:58).

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-01-14
Sammanfattning av remissen - Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning (Ds 2015:58)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för äldre och multisjuka

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Socialdepartementet överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande över remissen - Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning (Ds 2015:58).

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Regeringskansliet har gjort en översyn av regler och tillämpning av socialförsäkringsförmånerna handikappersättning och vårdbidrag och kommit med förslag på förändringar. Målet för översynen har varit att åstadkomma ett mer sammanhållet system för ersättning till personer med funktionsnedsättning. Syftet är att förmånerna ska bli mer förutsägbara för både medborgare och ansvarig myndighet, tidsenliga, hållbara över tid och rättssäkra.

Förslaget innebär att två nya socialförsäkringsförmåner ska införas – en merkostnadsersättning vid funktionsnedsättning hos barn och vuxna samt ett omvårdnadsbidrag till föräldrar vid funktionsnedsättning hos barn.

De nuvarande förmånerna handikappersättning och vårdbidrag ska därmed upphöra.

Bestämmelser avseende de nya förmånerna ska införas i socialförsäkringsbalken och administreras av Försäkringskassan samt träda i kraft den 1 januari 2017.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ställer sig bakom de föreslagna förändringarna, synpunkter har även inhämtats från vårdgivaren Habilitering & Hälsa, Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO).

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen anser att en ökad tydlighet i ersättningssystemen är positivt.

Avseende merkostnadsersättningen är det viktigt för den sökande och för den allmänna rättssäkerheten att det tydligt framkommer vad som bedöms vara merkostnader på grund av funktionsnedsättningen jämfört med normala kostnader.

Avseende omvårdnadsbidraget krävs det vid ansökan om olika socialförsäkringsförmåner att ansökan styrks av läkarintyg och i vissa fall även intyg från andra professioner inom hälso- och sjukvården exempelvis från Habilitering & Hälsa. Intyg krävs i dagsläget även när ersättningen ska omprövas även om funktionsnedsättningen är livslång. Att utfärda intyg är en administrativ börda som kräver stora resurser från hälso- och sjukvården och innebär minskad andel direkta patientkontakter. Berörda verksamheter framhåller vikten av att de föreslagna förändringarna inte innebära ökade krav på olika former av intyg för att styrka funktionsnedsättningen. Istället föreslås ökad tilltro till den sökandes egen beskrivning och möjlighet att styrka behov med exempelvis bifogad film.

Vidare framförs förhoppningen att förändringarna inte ska leda till förlängda handläggningstider vilket är negativt för alla berörda samtidigt som det krävs säkert anpassade intyg för frågeställningen. Frågan bör i så fall komma med i fortsatt utveckling inom intygstjänstearbetet. För att säkra kvalitet och rättssäkerhet i detta arbete kan det vara lämpligt att basera bedömningarna på WHO:s klassifikation för funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa för barn och ungdom (ICF-CY).

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

1.1 Uppdraget

En arbetsgrupp inom Regeringskansliet har gjort en översyn av regler och tillämpning av socialförsäkringsförmånerna handikappersättning och vårdbidrag. Målet för översynen har varit att åstadkomma ett mer sammanhållet system för ersättning till personer med funktionsnedsättning. Förslagen ska göra att förmånerna blir mer förutsägbara för både medborgare och ansvarig myndighet, tidsenliga, hållbara över tid och rättssäkra. Målsättningen är ett stöd som kompenserar för merkostnader som en person har med anledning av sin eller sitt barns funktionsnedsättning, och som underlättar för dessa personer att delta i arbetslivet och i det övriga samhällslivet. Förslagets långsiktiga ekonomiska konsekvenser analyseras och långsiktig finansiell hållbarhet värnas.

Arbetet har utförts i nära dialog med olika berörda parter, såsom funktionshindersorganisationer och berörda myndigheter.

Under arbetets gång har arbetsgruppen haft löpande kontakt med Försäkringskassan. Bland annat har myndigheten, på uppdrag av regeringen, utfört en analys av tänkbara konsekvenser av ett system där ersättning för merkostnader inte regleras i samma stödform som ersättning för hjälpbehov respektive för behov av tillsyn och vård. Samråd har också skett med Inspektionen för socialförsäkringen och Konsumentverket. Arbetsgruppen har även haft kontakter med Sveriges kommuner och landsting. Arbetsgruppen har också inhämtat information om funktionshindersstöd i andra länder, t.ex. Norge.